

1989. december 1. - **Egyik a másik ellen, egy harmadik meg csendben kivár?**

A Magyar Televízió nézői mostanában abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy ki sem kell nyitniuk a készüléküket; ha akarják, máshonnan is megtudhatják, kik azok, akiknek takarodniuk kell a képernyőről. Nekünk, regisztrálva a magyar munkásság, a dolgozó parasztság, valamint a velük újra szövetséges értelmiség mind pregnánsabb megnyilatkozásait, szintén vannak elképzeléseink. Takarodniuk kell a sztálinistáknak, az önkényuraknak, a helytartóknak, a báboknak, a dilettánsoknak, az ellenreformereknek, a bűnözőknek, a múltbéli, a jelenlegi és a jövőbeli hazudozóknak, szóval mindazoknak a hölgyeknek és uraknak, akiknek - meghazudtolva a biológiai és személyiségfejlődés törvényeit - érett korukban jött meg a józan eszük és lett egyenes a tartásuk. Miután ártatlan emberek leginkább a temetők csecsemőparcelláiban találhatók, talán logikus a kérdés: kinek juthat mikrofon, kamera, vágószoba, ellátmány, miegymás a televízióban? A Szabadság tér 17-ben észlelhető - bátran forradalminak nevezhető - helyzet természetesen a Reform figyelmét sem kerülte el. Nem hisszük, hogy bármiről is lekéstünk volna, hiszen ma is tart az a harc, amely hivatalosan 1989. március 15-én kezdődött...

Aczél Endre: Akié a tömegtájékoztatás, azé a hatalom

A televízió többet ér a Parlamentnél? • Szerepeknek, címeknek, tisztségeknek az osztogatása folyik a színpadok mögött

Aczél Endre a Matuz-korszak után lett a Híradó főszerkesztője és a Sugár-korszak után ugyanő irányítja A Hét című magazint is. Egyesek szerint a hatalom ilyen központosítása egészségtelen helyzet kialakulásához vezetett, mások szerint azonban az egyetlen ésszerű konstrukció jött létre a televízió legjobb erőinek kihasználására. Aczél az MTI londoni tudósítójaként komoly szakmai hírnevet vívott ki magának, ám, miközben kvalitásait ma sem vonja senki kétségbe, bizonyos körökben arról harsognak, hogy a Lakatos Ernő-féle tájékoztatáspolitikát kegyeltje. Eddig még nem hallatta a hangját a televízió körül kibontakozó sajtóvitában, pedig városszerte azt beszélnek, hogy érintett, sőt inog duplafenekű főszerkesztői trónja!

- Először is nem trónuson ülök, hanem - mint látja - egy közönséges széken. Természetesen én is olvastam néhány nekem címzett vádat. Ezek egy részével semmit nem tudok kezdeni, annyira ostobák és személyes indulatokból fakadnak, más részükkel viszont foglalkoznom kell, még akkor is, ha abban a kellemetlen helyzetben vagyok, hogy nem-nagyon értem, miért támadnak.

- Akkor beszéljünk arról - és most idézek -, hogy az Aczél Endre korszakban meredeken zuhant A Hét színvonala és ennek következtében népszerűsége. Látom, az asztalán ugyanúgy ott van a Magyar Közvéleménykutató Intézet heti jelentése, mint az én kezemben. Ebben azt olvasom, hogy a Híradónak esténként négy millió nézője van, A Hétnek vasárnaponként ugyanennyi és meglehetősen magas az úgynevezett tetszési pont is. Sugár András ugyanakkor ennek az ellenkezőjét állítja. Vajon miért?

- Sugár vérig sértett ember, aki valamit bizonyítani akar, és amikor ez nem sikerül neki, kinyilatkoztat. olvastam ki tudja hányadik, gazdag nyelvezetű interjúját, és - nem először - rájöttem arra, hogy nem mond igazat. Ezt én is tudom, más is tudja, és - ami a legszomorúbb - tudja ő is. Hangsúlyoznom kell azonban, hogy több évtizedes munkakapcsolatunk és

kapcsolathiányunk ideje alatt én egyetlen rossz szót sem mondtam róla a nyilvánosság előtt. Ebben az ügyben azonban a televízióban uralkodó anarchia tünetei kaptak nyilvánosságot: az egyik műsorkészítő a másik műsorkészítő műsorát a nyilvánosság előtt mindenféle következmény nélkül szidalmazhatja. Ha valami hasonlót keresne - mondjuk - a BBC-nél, úgy néznének magára, mint egy őrültre. Nálunk viszont az is lehetséges, hogy valaki kiáll a képernyő elé és önnön televíziós sérelmeiről beszél. Noha a jelek szerint az én bőrömrre is megy a játék, rendkívül talányosnak ítélem ezt a helyzetet. Eddig abban a naiv hitben éltem, hogy meglehetősen kevés okot szolgáltatottam a személyem elleni támadásokra. Ugyanakkor azt is tudom: szerepek, címek és tisztek osztogatása folyik a színpalak mögött.

- Most ki osztogatja a szerepeket? Hiszen például, akik önt és más vezető munkatársait kinevezték a jelek szerint nem urai a helyzetnek és működésképtelen maga az elnök, Bereczky Gyula is...

- Bereczky működik, ám úgy tűnik, nincs ereje vagy nem kap támogatást ahhoz, hogy rendet teremtsen a tv-ben uralkodó egyre demoralizálóbbr, már-már a műsorkészítést veszélyeztető állapotokon. A helyzet, furcsa

módon, mégis áttekinthető. Azt ugyan nem tudom, hogy engem a koncepciók perек legjobb hagyományait követve miként fognak elmarasztalni, azt viszont tudom: a túloldal mindössze egyet akar - a televíziót. Mint az Lengyel Lászlónak a „2000”-ben publikált kitűnő tanulmánya sugalmazza, egyes remek intellektusú szervezetek (például az

SZDSZ) már régen felismerték, hogy egy-két képviselőnek a Parlamentbe küldésénél sokkal nagyobb hatalom az, ha valaki a tömegtájékoztatást birtokolja.

- Egy olyan országban, ahol diktátorokat, dilettánsokat és szövetségi kapitányokat egyformán jó eséllyel képes megbuktatni a népharag, könnyen belátható: Bereczky napjai meg vannak számlálva.

Ezt nem kéjjel, pusztán az ösztöneim által vezérelt irrealitásérzékkel jelentem ki. Ugyanakkor kérdés, ki jön utána? A televíziósoknak innen, a Híradó szerkesztőségéből nézve van jelöltje?

- Kétségtelen, az önjelöltek nagy eséllyel indulhatnak.

- Én Chrudinákról hallottam, mint potenciális elnökjelöltre, sőt arról is: Forró Tamás lesz a Híradó főszerkesztője, Havas Henrik pedig A Hété. Vagy fordítva...

- Chrudinák szerintem elfogadhatatlan tipp. A televízióknak nem egy szerkesztő, műsorvezető, főszerkesztő-elnökre van szüksége, hanem egy olyan menedzser típusú vezetőre, akinek – véleményem szerint – sok mindennel kell majd foglalkoznia, a legkevésbé a műsorkészítéssel. Mindebből azonban nem következik, hogy a külpolitikai szerkesztőség vezetője ne játszadozna el önmaga elnöki kinevezésének gondolatával, illetve műsorgazdák előzetes kijelölésével. Ez gusztustalan, tapintatlan magatartás, ám lelke rajta.

- Tegyük fel, hogy hamarosan megvalósul az a televízió, amelyik valóban a nemzeté. Szokott róla álmodni?

- Az éjszakáimat néha álmatlanul töltöm. Ilyenkor arról szoktam gondolkodni, miért pont a televízió olyan, amilyen. **Ligeti Nagy Tamás**

Chrudinák Alajos: A Tv igenis politizáljon, de ne pártpolitizáljon!

Inkább egy-egy vezetőé, hatalmi csoporté • „Engem nem a pozíció érdekel, nem törődöm a ranggal” • Forró Tamásról, Havas Henrikről, Jusztról és a pletykákról

A szakmában elterjedt szóbeszéd szerint CHRUDINÁK ALAJOS a várományosa a Magyar

Televízió elnöki székének.

- Tényleg te leszel a tv elnöke?

Ch. A.: Ne ülj fel a pletykáknak és a szóbeszédnek! Én már három hónappal ezelőtt visszautasítottam Bereczky Gyula elnök ajánlatát, aki felkért, hogy vállaljam el az 1. csatorna vezetését. Ezt azért utasítottam el, mert tapasztalataim szerint a televízióban már hónapok, évek óta nincs semmiféle változás, annak ellenére, hogy az országban óriási a mozgás, az átalakulás.

- Na de éppen ezért, ha elfogadtad volna a neked felkínált műsorigazgatói posztot, talán te magad lendíthetted volna mozgásba ezt a mozdulatlan szerkezetet, és így tied lett volna a történelmi érdem, nemde?

Ch. A.: Erre addig nincs semmiféle remény, amíg a jelenlegi vezetés a korábbi műsorpolitikát folytatja. Hiszen attól még, hogy - mondjuk - én lettem volna az egyik programigazgató, a televízió egész vezetése, politikája, szemlélete mit sem változott volna. Egy fecske nem csinál nyarat. Hiszen arról szó sem volt, hogy a vezetésben bármilyen változás történne. Azok akik - teszem azt - a főszerkesztői értekezletekről ismernek, jól tudják, hogy évek óta hangoztatom: reformokra van szükség a televízióban is. Többször javasoltam, hogy hozzunk létre egy olyan alkotó csapatot, amely radikálisan új műsorpolitika kimunkálásához látna. Sajnos, semmi sem történt. Pedig a televízió a nemzeti lelkiismeret egyik szellemi alkotóműhelyévé kell válnia, amely felülemelkedik ideológiákon, pártpolitikákon, személyi és klikkérekeken, és amely a nemzet, a magyarság érdekeit szolgálja. Félre ne érts! Én nem depolitizálni akarom a televíziót. Ellenkezőleg. A televízió igenis politizáljon, de ne pártpolitizáljon! Ne szolgáljon személyi ambíciókat, hatalmi csoportosulásokat, lobbykat és klikkeket. Ezért volna szükség egy szuverén, szabad, nemzeti televízióra, amely a nemzeti tisztánlátást és a közakaratot szolgálja. Hiába sürgettem, sürgettük a változást, a helyzet mit sem változott.

- Jól értem? Neked akkor kis csont volt a megajánlott műsorigazgatói poszt, hiszen úgy csak egy lennél a kiszolgáló személyzet tagjainak sorában, míg ha megkínálnának az elnökséggel, fenekestül

felforgathatnád az egész televíziós struktúrát? Tehát neked minimum erre a csúcsvezetői pozícióra lenne szükséged?

Ch. A.: Szó sincs erről. Ám úgy tűnik, hogy a jelenlegi hatalmi konstellációban még nem értek meg a változashoz szükséges feltételek és igények. Talán majd a szabad választások után... Mert elengedhetetlen az öntisztulás, ki kell másznunk ebből a káoszból, hogy megteremtődjék a magyar demokrácia.

- Egyébként ki nevezhetne ki?

Ch. A.: Fogalmam sincs, hogy ebben a pillanatban kihez is tartozik a televízió. Azt hiszem, ideje lenne bevallani már, hogy a televízió valóban nem a nemzet televíziója. Igaz, azt sem állíthatom, hogy teljes mértékben a hatalomé. Inkább egy-egy vezetőé, hatalmi csoporté. Ezért kényszerül hatalmi harcokba. Hol egyik, hol másik politikus személyi ambícióit szolgálja, csatlósként valakihez kötődik. Ezzel függ össze az „ejtőernyősök” állandó jelenléte is a televízióban. Többszörre azok kerültek a televízió élére, akik valamelyik hatalmi csoport uszályába kapaszkodva lobbyztak, lobbyznak. Szóval: a lobbyzásnak hagyománya van a magyar televízióban. De a független nemzeti televízió nem lehet sem személyek, sem pártok szócsöve. Nemzetben és nem pártokban kell gondolkodnunk és politizálnunk.

- Ha ennek megvalósítására garanciát kapnál, elvállalnád, hogy elnök légy?

Ch. A.: A televízió miatt aggódó kollégáimat már évek óta azzal nyugtatom: elnökök jönnek, elnökök mennek, de nekünk műsort kell csinálnunk. Jó és tisztességes műsort. Ez a mi

dolgunk. Engem nem a pozíció érdekel, nem törődöm a ranggal. Nekem mindennél többet jelent, ha el tudom mondani a véleményemet, ha álláspontom igazáról meg tudom győzni a közvéleményt, ha sikerül befolyásolnom a politikacsinálókat, ha hatni tudok a politikára.

Márpedig úgy érzem, hogy bár nehézségek árán, mindennapi küzdelmekkel, de ezt eddig is többnyire sikerült elérnem. Pusztán ezért tehát kár lenne magas székek felé kacsingatnom.

- Hozzád különben milyen variációkban jutott el, hogy nagy változásoknak nézel elébe?

Ch. A.: Ezek folyosói pletykák, de az emberek valóban igazi változásokban reménykednek itt a televízióban. Valamennyien azt szeretnék, ha nyugodtabban, folszabadultabban dolgozhatnánk, ha a televízió végre valóban a nemzet televíziója lenne.

- Nyilván te ezeknek a mendemondáknak a hallatán éppúgy mosolyogtál, mint most. Bár akkor nem értem, hogyan tárgyalhattál hirtelen nevet szerzett rádiós szaktársaiddal, például Forró Tamással, akinek állítólag a Híradó főszékét ajánlottad meg, valamint a még nála is népszerűbb rádióriporterrel, Havas Henrikkal, akire pedig máris A Hét című műsor irányítását bízta?

Ch. A.: Ezek is éppolyan pletykák, mint az előzőek. Irigy kollégák rosszindulatú fecsegése.

Évek óta beszélgetek, beszélgetünk arról, hogy milyen legyen a magyar televízió. Nyíltan és nem titokban. Egyébként véleményemet sokkal keményebben fogalmazom meg a főszerkesztői értekezleteken és elnökségi üléseken, mint ahogy most elmondtam neked. Ez nem titok. Így erről gyakran cserélek eszmét azokkal a kollégákkal is, akiket említettél. Ki beszéljen a televízió jövőjéről, ha nem mi, akik itt dolgozunk, alkotunk? Egyébként Forró Tamás és Havas Henrik két dokumentumfilmet készített a Szabad Európa Rádióról a Panorámának. Jó újságírókkal, tehetséges riporterekkel szívesen dolgozom együtt.

- És az is csak minden alapot nélkülöző mendemonda, hogy Juszt László és Forró Tamás máris öltre mentek egymással, merthogy te versenyt írtál ki közöttük azért, hogy eldöntsd: programjaik ismeretében melyik lesz alkalmasabb Híradó-főszerkesztőnek?

Ch. A.: Ez is mese. Jusztal most vettünk föl egy új politikai vitaműsort (Kerekperek, Mondd a képébe...). Juszt eddig is gyakran dolgozott nekünk, különösen a Parabolának, de most, hogy közölte velem: elbocsátották a tv-híradótól, természetes, hogy találunk neki munkát a Külpolitikai Szerkesztőségben.

- Tehát, akkor vegyem úgy, hogy mégsem te leszel a tv következő elnöke?

Ch. A.: Erre nem tudok válaszolni, ezt másoktól kellene megkérdezned. Az biztos, hogy engem ez ügyben eddig még senki sem keresett meg. **Friderikusz Sándor**

Wisinger nem vesz részt

Wisinger István, az 1-es csatorna programigazgatója először mereven elzárkózott a válaszadáستól. Hosszas unszolásra végül ennyit volt hajlandó mondani:

- Nem vagyok hajlandó lesüllyedni annak a kocsmaasztal körüli vitának a színvonalára amely ma a tv körüli megnyilatkozásokat jellemzi. Sajnálom, hogy a magyar sajtó ezt a színvonalat általánosan magáévá teszi a szenzáció kedvéért. Azért nem vennék most részt ebben a méltatlan vitában, mert a kezem tiszta, és szeretném, ha a fejem is az maradhatna. Tavaly szeptember 1-jén neveztek ki engem, és ez év végén meg fogom keresni a lehetőséget, hogy az elvégzett munkáról nyilvánosan számot adjak. Addig, mint minden keményen dolgozó embernek ebben az országban, a miniszterelnöktől a kétkezi munkásig, igenis jár a bizalom és a türelem... **-v/-**

Nem nagy baj, ha valaki azt csinálja, amihez ért

Érdi Sándort a Stúdió 80-89 kulturális hetilap főszerkesztőjeként ismerte meg az ország népe. 1988 tavaszától a Magyar Televízió művészeti igazgatójaként tevékenykedett. Idén szeptemberben, mivel a munkájához elengedhetetlenül szükséges feltételeket nem látta biztosítottnak, lemondott.

- Egy évig volt a művészeti főszerkesztőség igazgatója. Eddig bírta cérnával?

Amikor erre a tisztségre felkértek, leszögeztük, hogy a Magyar Televízió nemzeti televízió szeretne lenni, és ehhez természetesen hozzátartozik a nemzeti kultúra és a művészet hangsúlyosabb jelenléte a televíziózás egészében. Ennek léteznek anyagi kondíciói is, amelyek megteremtésére szintén ígéretet kaptam. Ezekből az ígéretekből semmi sem lett, azóta ráadásul megváltoztak a munka szervezeti keretei is. Akkoriban ez még egy egységes kétcsatornás televízió volt, azóta viszont határozott koncepcióváltás történt. A tv vezetése nyáron a két csatorna olyan típusú önállóságát deklarálta, amit nem tartok eléggé átgondoltnak. A két, egymástól függetlenül működő televíziós csatornának ugyanis először azt kellene megfogalmaznia: miben különbözik majd egymástól. A célokban? Az eszközökben? A finanszírozás módjában? A politikai alapállásban? Ez a tisztázás nem történt meg, enélkül viszont ez a megoldás öncélú, magyarán semmi értelme. Több lesz így a pénz? Nagyobb a műsorválaszték? Nyitottabb, értékorientáltabb a műsorkészítői munka? Szó sincs róla! A tények az ellenkezőjét bizonyítják: nő a rendetlenség, a pazarlás, a fejetlenség, s katasztrofálisan fogy a néző.

- Amikor beadta a lemondását, készített egy tervezetet, amelyben kifejtette, hogy miként tudná elképzelni a munkafeltételeket. Ennek mi lett a sorsa?

- Szerettem volna elérni: a vezetés garانتálja, hogy a televízió műsorkészítésre fordítható pénzeszközök egy meghatározott százalékát minden körülmények között a magyar kulturális és művészeti élet produktumainak, illetve alkotóinak képernyős megjelenítésére fordítja. Kértem továbbá, hogy az elnökség a jövőben is biztosítsa a művészeti terület számára azt a viszonylagos önállóságot, ami a műalkotások létrehozásának elengedhetetlen feltétele. Ezenkívül megpróbáltam végiggondolni, hogy ez a szegény, s ugyanakkor rendkívül pazarló nagyüzem milyen módon tudna racionálisan létezni és beilleszkedni az országban végre beindult folyamatokba. Tehát szerettem volna a kulturális területet is költségérzékeny formában működtetni. Elképzeléseim azonban merev ellenállásba ütköztek.

- Ön szerint milyen az eszményi televíziós elnök?

- Először is azon kellene elgondolkodni, hogy egyáltalán milyen televíziókat akarunk, s ha ezt már tudjuk, ezekhez kellene elnököt keresni és nem fordítva. Más elnök kell ugyanis egy közjogi, és megint más egy kereskedelmi televízió élére. A mai gyakorlat tipikusan magyar gondolkodásmódot tükröz: találjunk egy elnököt, aztán majd ő csinál egy televíziót. Meg kellene már fordítani a dolgot, és nem a gombhoz venni a kabátot. De hát ez aligha várható, míg sem a kormánynak, sem a pártoknak nincs elképzelése arról, milyen is legyen a 90-es évek magyar televíziózása. Egyébként persze van néhány általánosan szükséges alaptulajdonság, mely nélkül nem megy a dolog: az elnök legyen toleráns, jó politikai érzékeléssel megáldott, s - ami a legfontosabb - tudjon csapatot szervezni maga köré. Ez ugyanis egy társasjáték, ahol sokféle szakemberre van szükség, s az nem baj - legfeljebb szokatlan errefelé -, ha valaki ért ahhoz, amit csinál. Az elnöknek olyan embernek kell lennie, aki nem „Isten ostroma”, s nem önmaga akar rendet csinálni, hanem maximálisan megbízik a kollégáiban, tehát felelősséget és szabadságot egyszerre ad nekik adott szakterületükön. Enélkül az intézmény vezethetetlené és klikkharcok terepévé válik - lásd a mai helyzetet. Az elnöknek természetesen magának is

valamiféle kontroll alatt kell állnia. Ezt a kontrollt - nemzeti televíziós csatorna esetén - a kormány fölé kell helyezni, szerintem parlamenti szintre. De ehhez persze e feladatot ellátni képes parlament is kell. **Hegyi Zoltán**

Plusz egy TV

- Sokan meglepődtek a hírre: Gyárfás Tamás, a Sport Plusz főszerkesztője megveszi a Nap Televízió részvényeinek 52 százalékát. Honnan van ennyi pénze?
 - Pontosítsunk - mondja Gyárfás Tamás -, a HTD Nyomdaipari és Adatfeldolgozó Kft. vette meg a részvényeket, amelynek ügyvezető igazgatója vagyok. Egyébként sehol a világon nem lett volna ilyen olcsó egy televízió: a részvénytöbbséget 10,6 millió forintért vásároltuk meg.
 - Hogyhogy ilyen poton áron vették meg a televíziót, röviddel a megalapítása után?
 - Kis létszámú, de kiváló és lelkes stáb gyűlt össze körülötte, ám egyszerűen nem tudták miből fizetni a veszteséget. Mi viszont belépésünktől kezdve átvállaltuk a tévéadások teljes költségét. Nemrégiben tárgyaltam dr. Révész Ferenc főszerkesztő-ügyvezető igazgatóval és Bokor László MOVI-vezérigazgatóval arról, hogy az első hónap már elegendőnek bizonyult a legsúlyosabb gondok megoldásához.
 - De a nyár közepe óta különféle erők politikai nyomására frekvenciagazdálkodási moratórium van, amely kizárja a verseny támasztását a Magyar Televíziónak. Mitől olyan biztosak abban, hogy január 1-jétől mégis megkapják a műsorsugárzási engedélyt?
 - A Nap Televízió még a moratórium bevezetése előtt kapott engedélyt. A kezdésbe rengeteg időt, energiát, pénzt fektettünk - a nyilvánvaló folytatás reményében. A kormány politikájának vállalkozói szemszögből való kiszámíthatósága forogna kockán, ha nem hosszabbítanák meg engedélyünket. Pártatlan és politikailag semleges, kereskedelmi televízió lévén elértük azt is, hogy a most benyújtott kérelmünket jó néhány számottevő magyar politikai párt és egyház támogatja. Szeretnénk tehát januártól a kettes csatorna műsorán immár minden reggel sugározni adásainkat, sőt ha módot kapnánk rá, szívesen ki is terjesztenénk az adásidőt. **(vátz)**

Juszt László: Mi a madám dolga ?

Egy másik pletyka szerint JUSZT LÁSZLÓ is várományosa a Híradó főszerkesztői székének.

J. L: Ez elég komikusan hangzik, hiszen aki ismer, az ezt egyáltalán nem gondolhatja komolyan. Nem is tudom, hogyan kerülhetett szóba, hiszen ez idő szerint éppen ott tartok, hogy főszerkesztőm, Aczél Endre ki akar rúgni a Híradóból.

• Bár a kettő nem zárja ki egymást. Miért is ne akarhatna egy másik rezsim éppen téged Híradó-főnöknek?

J. L: Ez lenne a „Hátulsó pár előre fuss!” esete ? Komolyra fordítva a szót: én alkalmatlan vagyok a vezetésre. Aki ismer, tudja, műsort talán tudok, de mindenképpen szeretek csinálni. Azonban az, hogy sok embert irányítsak, nekem nem menne. Véleményem szerint egy ilyen székbe nem műsorkészítőt kellene ültetni, hanem olyan embert, aki jól tud szervezni és vezetni. Hogy egy kedvenc hasonlatommal éljek: egy kuplerájban a madám-nak nem feltétlenül az ágyban kell szerepet vállalnia, arra ott vannak a lányok.

- Egyébként a hírnek, hogy tudniillik belőled lesz Aczél Endre utódja, van valamiféle alapja?
J. L.: Velem mostanában semmit sem szoktak közölni. Még a folyamatban lévő kirúgásomról is csak egy levélből értesültem, amit Aczél írt, és arról szólt, hogy hagyjam el békésen a Híradó szerkesztőségét. Persze, én erre önszántamból nem vállalkozom, annál kevésbé, mert évekket ezelőtt valami hasonlóra már megpróbált „rávenni” másik két ember is, de ők sem érték célt, sőt mondhatom, ma már ők nincsenek a televíziónál... De visszatérve a kiinduló kérdésedhez, hogy lehetnék-e Híradó-főszerkesztő, ez már csak azért is ki van zárva, mert teljesen egyetértek Verebes Pistával, ki a minap azt mondta nekem: hülyeség lenne bármilyen hivatalt is elvállalnom, mert én egy széktől ennél nagyobb Jusst Laci sohasem lennék. Épp ellenkezőleg, ha székbe kerülnék, azt a bizonyos „Kezét csókolom”-imágót nagyon hamar el tudnám veszíteni.
- Szóval van már egy „Kezét csókolom” imágód?
J. L.: Én igenis azt gondolom, hogy van. És ezt a szakmai imágót valójában nem nekem kellett volna kitalálni, hanem erről hivatalból a televízióknak illene gondoskodni. Csakhogy ma éppen az a helyzet, hogy azt büntetik, aki ilyet kitalál magának.
- Bocsánat, de Aczél kipellengérezése helyett én még mindig rólad és esetleges főnöki kinevezésedről faggatnálak... igaz, hogy az előlépéseddel kapcsolatos híreket leginkább te terjesztet?
- J. L.: Ezt meg kitől hallottad? Nevet kérek!
- Mesélik házbéli és rádiós kollégák, de ha nem csal emlékezetem, te is céloztál rá pár napja, mikor kettesben beszélgettünk...
- J. L.: Én legfőljebb arról beszéltem neked és másoknak, hogy alakulóban van egy kereskedelmi televízió, amit a Linda-sorozat rendezője, Gát György szervez. Ez a tv az elképzelések szerint 1990-ben indulna. Nos, Gát valóban megkeresett és azt kérte, írjam le, milyennek képelnék el egy ottani híradót. És én ezt leírtam.
- Tehát mint elméleti szakember kért fel a neves szervező-rendező, vagy számít rád mint főszerkesztőre is?
- J. L.: Úgy tudom, számít rám mint esetleges főszerkesztőre is.
- Egyszerre ott alkalmas lennél arra, amire az MTV keretei között alkalmatlannak találod magad?
- J. L.: Nem. Éppen abban állt tanulmányom lényege, hogy kitaláltam egy olyan konstrukciót, amelynek értelmében nem kellene senkinek irányítania a híradót, hanem az működné önmagától.
- Mi a fene?!
- J. L.: Semmi csoda sincs benne. Részvénytársaság lenne, és úgy működne, hogy minden státusban lévő napi szerkesztő felelős lenne saját műsoráért, így nem kellene egy úgynevezett főokos, aki meghatározza, hogy kinek mi a dolga. F.S.

Hallgassák meg a szakembereket is

November 15-én megalakult a Mozgóképgyártó Vállalkozók Szövetsége. Most, amikor a közvélemény hangos a tv-beli pénzügyi és más botránytól, a szövetség tagjai nyomtatékosan leszögezték: nem a Magyar Televízió elleni merénylet céljából szövetkeztek össze, hanem azért, hogy a televíziózás új, ésszerűbb alapokon fejlődjön tovább.

A konferenciára, amelyet az Agora Stúdió Kiszövetkezet hívott össze, eljöttek a Posta, Rádió és Televízió Műszaki Igazgatóság, a Pénzügyminisztérium, a KISZÖV, a bankok, a tv

szakemberei és természetesen az érdekeltek: a videó- és filmgyártásban részt vevő vállalkozók. Kár, hogy a meghívottak egy része nem volt ott. Dr. Horn Pétertől, a Parlament kulturális bizottsága elnökétől ugyan kérték a rendezők, hogy delegáljon egy képviselőt - a kérést még csak válasza sem méltatta. A meghívott politikai szervezetek, pártok közül pedig csak a Fidesz, az SZDSZ és az Október Párt munkatársai tartották fontosnak a részvételt. A tv-től Nemes Péter elmondta: nyitottak a vállalkozásokkal való együttműködésre, de arra a felvetésre, hogy van-e lehetőségük a vállalkozóktól műsort rendelni, azt felelte: nincs. Bognár Tibor, az Agora Kiszövetkezet elnöke, aki mellesleg ne gyedszázada a tv-nél is dolgozik, megjegyezte: nem lehet meghatározni, mi mennyibe kerül a tv-nél, így pedig nehéz versenyezni. Kézdi-Kovács Zsolt rámutatott arra, hogy a vállalkozók reklámmal is szeretnének foglalkozni. Szóvá tette a reklámfilmek helyenként alacsony technikai és tartalmi színvonalát, és arra biztatta a megalakuló szövetség tagjait, hogy igényesebb munkákra is vállalkozzanak, mint a reklám- és referenciacinéma készítése: használják ki a birtokukban levő szellemi tőkét. Figyelmeztetett arra is, hogy a film jelentősége ismét növekszik, bizonyos helyeken tért hódít a videótól.

Az új szervezet célja az, hogy a vállalkozók tisztességes, az esélyegyenlőséget szem előtt tartó piaci keretek közt munkálkodhassanak, lehetőséget szeretnének biztosítani arra, hogy tagjaik rendszeres tájékoztatást kapjanak egymásról, összehangolhassák tevékenységüket anélkül, hogy egy új, bárki ellen irányuló monopóliumot hozzanak létre. Felvállalják a vállalkozók érdekvédelmét hogy a törvényi, illetve jogi döntéshozatalt is befolyásolni tudják. A pártokban pedig tudatosítani szeretnék, hogy a televíziózással illetve a mozgóképgyártással kapcsolatban egymás közti egyezkedés során célravezetőbb, ha előzetesen őket, a szakembereket is meghallgatják. **Bukta Zsuzsa**

Én vagyok a felelős szerkesztő - és Láng Tamás csak hápogott

Én vagyok a felelős szerkesztő - tudatta Balogh Mária Láng Tamással, a Telehír felelős szerkesztőjével, aki megdöbbenésében csak ennyit tudott válaszolni:

- Bocsánat, azt hittem, én vagyok a felelős szerkesztő...

E párbeszéd után dr. Marczali László, a Telehír szerkesztőbizottságának elnöke aláírásokat gyűjtött egy tiltakozáshoz, amely a tv történetében példa nélküli egyetértésre talált a kollégák között, és amelynek szövege megjelent a Népszabadság-ban, majd több napilap tárgyalta az ügyet Balogh Mária is érezhette, hogy itt jogtalanság történt, ezért lemondott. Dr. Marczali Lászlótól az ügy háttéréről érdeklődtünk, s arról, hogy a demokráciát hirdető Televízióban miért nincs demokrácia.

- Igaz ugyan, hogy amikor 1986 végén útjára indítottuk a Telehírt, az akkor még a Televízió MSZMP-bizottságának lapja volt, valójában azonban igazi újságot akartunk csinálni, amely nemcsak az elnökség üzemi lapja és reklámja, hanem minden tévéké. Az a furcsa helyzet állt elő, hogy az elnökség támadásaitól az MSZMP védte meg a szerkesztőt, a szerzőket 1988 májusáig több-kevesebb konfliktussal csináltuk a lapot.

- Az elnökség tehát túl kritikusnak találta a lapot, és ezért akarta leváltani a felelős szerkesztőt?

- Valószínűleg így van, bár egyenes választ nem adtak arra a kérdésünkre, hogy a szakmai követelményeknek megfelel-e a lap. Ehelyett az elnöki titkár, Sípos József húzta az időt mi pedig csak hallomásból értesültünk arról, hogy Balogh Máriát nevezik ki felelős szerkesztővé. Az lett volna a becsületes eljárás, ha behívják Láng Tamást és elmondják neki, milyen elképzelésük van a lapról, esetleg megköszönik eddigi működését - de ez az önkényes eljárás mindenképpen elítélendő.

A csudába is, robbantják vagy nem a tv vezérkarát? (Reform)

Írta: Adminisztrátor

2011. augusztus 24. szerda - Módosítás: 2011. augusztus 25. csütörtök

• Gondolom, ez a diktatórikus lépés nem az egyetlen a Televízió történetében, hiszen mióta az MTV fennáll, mindig ejtőernyősök voltak a vezetői: Tömpe István munkásmozgalmi múltja miatt, Nagy Richárd KISZ-es múltja miatt, Kornidesz Mihály, majd Bereczky Gyula MSZMP-s múltja miatt került az elnöki székbe. Egyikük sem szerette, ha ellentmondanak neki.

- Ehhez még az is hozzájárult hogy a tv vezetői mindig kiskorúaknak tartották a nézőket és a beosztottaikat egyaránt. Ennek az ideológiának a jegyében szűrték meg az információkat, és válogatták ki munkatársaikat. De nehogy azt higgye, hogy most megváltozott a gondolkodásuk: nem véletlenül mondott le nemrégiben Medveczky László és Érdi Sándor. Egyébként a mostani gazdasági panama valószínűleg nem következik be, ha Bereczky Gyula hallgat ránk. Mi nem Sándor Gyulánét ajánlottuk gazdasági főnöknek: volt két saját jelöltünk. De Bereczky azt mondta, Magdika nagyon jó kolléganő, ő lesz a gazdasági vezető. Ez a „nagyon jó kolléganő” aztán állandóan utazott: még a cannes-i filmfesztiválon is ott volt - az biztos, hogy nem riporterként... **Udvarhelyi András**